

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ
POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO
W ROKU 2019**

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2019

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Żłotowie realizuje zadania w zakresie zdrowia publicznego nałożone na Inspekcję Sanitarną ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu żłotowskiego jest promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i narkotyki, zapobieganie powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia człowieka.

W roku 2019 głównymi kierunkami działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Żłotowie były:

1. Sprawowanie nadzoru nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych w powiecie żłotowskim i procesem dystrybucji szczepionej do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS).
2. Ograniczenie zagrożeń dla zdrowia publicznego związanych z zakażeniami szpitalnymi.
3. Sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.
4. Sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody w kąpieliskach, miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, w pływalniach oraz nad obiektami użyteczności publicznej, szczególnie podmiotami leczniczymi.
5. Ograniczenie zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.
6. Opracowanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych z zakresu wpływu środków zastępczych na zdrowie ludzi, w tym prowadzenie edukacyjnych kampanii społecznych, podnoszenie wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz zasad przeciwdziałania ich nabywania i spożywania.
7. Ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy poprzez nadzór nad warunkami zdrowotnymi w środowisku pracy.
8. Sprawowanie nadzoru nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
9. Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.
10. Inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
11. Doskonalenie wdrożonego systemu zarządzania opartego na wymaganiach normy PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ocena zgodności. Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję”.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2019

12. Organizowanie i realizowanie kontroli w sposób sprawny i możliwie jak najmniej zakłócający tok pracy jednostki kontrolującej i kontrolowanej przestrzegając zasad określonych w obowiązujących przepisach.
13. Rozwijanie działań zapobiegających występowaniu zdarzeń korupcyjnych.
14. Dostosowanie, aktualizacja i ujednolicenie informacji ujmowanych na stronach internetowych jednostek PIS (w tym BIP).
15. Uczczenie 100-lecia służb sanitarnych i 65 – lecia Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W roku 2019 realizowano zadania w zakresie zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie:

- zapobiegawczego nadzoru sanitarnego
- bieżącego nadzoru sanitarnego
- prowadzenie działalności oświatowo-zdrowotnej
- prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych powodowanych warunkami środowiska

W 2019 r. sprawowano nadzór nad warunkami:

- higieny środowiska
  - higieny pracy w zakładach pracy
  - higieny procesów nauczania i wychowania
  - higieny wypoczynku i rekreacji
  - zdrowotnymi żywności, żywienia i kosmetyków
  - higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne
- w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

I. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Do zadań Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego należy w szczególności:

- 1) uzgadnianie, w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- 2) dokonywanie uzgodnień przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i o zakresie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dla inwestycji mogących oddziaływać lub oddziałujących na środowisko;
- 3) wydawanie opinii w postępowaniach o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowanie terenu dla budowli rolniczych;
- 4) kontrola obiektów w trakcie ich realizacji w zakresie zgodności z wymogami higienicznymi i sanitarnymi;
- 5) zajmowanie stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych;
- 6) uzgadnianie dokumentacji projektowej budowy, rozbudowy i modernizacji obiektów budowlanych oraz dla zmiany ich sposobu użytkowania, pod względem wymagań sanitarnych i zdrowotnych;
- 7) wydawanie opinii co do zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej przedsięwzięć i realizowanych inwestycji, których realizacja jest wspomagana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej.

Ilość spraw, które wpłynęły do Stanowiska Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 2019 roku - 102, w tym m.in.:

1. Dotyczących zapytania co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko – 32.

Dotyczyły one m.in.:

- budowy i modernizacji dróg publicznych – 6
- budowy sieci kanalizacyjnych i wodnych - 5
- budowy grobli, zastawek, zbiorników wodnych małej retencji (na potrzeby nadleśnictw), poboru wód podziemnych - 5
- budowy elektrowni fotowoltaicznych - 6
- budowy i rozbudowy budynków inwentarskich - 2
- budowy i rozbudowy hal magazynowych, zakładów produkcyjnych, zakładów stolarskich-3
- budowy składu opału i sprzedaży opału - 1
- punktu skupu złomu - 1
- przetwarzania odpadów wiertniczych i biologicznego przetwarzania odpadów -2
- przebudowy i rozbudowy stacji paliw -1

W przypadku biologicznego przetwarzania odpadów oraz budowy składu i sprzedaży opału wyrażono opinię o konieczności przeprowadzenia oceny wpływu przedsięwzięcia na środowisko.

2. Dotyczących określenia zakresu raportu o wpływie przedsięwzięcia na środowisko – 2

- dla biologicznego przetwarzania odpadów oraz budowy składu i sprzedaży opału (w związku z wyrażoną opinią o konieczności przeprowadzenia oceny wpływu tych przedsięwzięć na środowisko).

3. Dotyczących projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

- miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – 13

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2019

- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – 2
4. Dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – 4
  5. Dotyczących opinii dokumentacji projektowej – 29, w tym - obiektów żywieniowych:
    - lokali gastronomicznych – 10
    - sklepów z artykułami spożywczymi - 6
    - obiektów oświaty - 6 (przedszkole - 2 , żłobek – 4)
    - punktu aptecznego – 1
    - różnego rodzaju usług - 6
  6. Dotyczących realizacji przedsięwzięcia – 5, w tym;
    - budynku inwentarskiego - 1
    - budowy elektrowni wiatrowej - 2
    - budowy myjni samochodowej – 1
    - automatycznej linii galwanicznej w istniejącym zakładzie produkującym okucia okienne - 1
  7. Dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów – 14, w tym
    - drogi i parking - 2
    - budynki produkcyjne - 2
    - obiekty handlowe - 2
    - obiekty usługowe (stolarskie, myjnia samochodowa ze stacją diagnostyczną - 3
    - żłobek -1
    - rozbudowa Centrum Hipoterapii i Rehabilitacji - 1
    - obora -1
    - przebudowa i remont basenu – 1
  8. Dotyczące spełnienia wymagań przez podmioty wykonujące działalność leczniczą – 1
  9. Ilość kontroli przeprowadzonych w związku z przystąpieniem do użytkowania obiektów – 15
  10. Ilość wystawionych decyzji płatniczych - 26
  11. Współpraca przy opiniowaniu:
    - z innymi działami PSSE w Złotowie, a w szczególności z Sekcją Higieny Żywności i Żywnienia, Sekcją Higieny Komunalnej, Sekcją Higieny Dzieci i Młodzieży, Sekcją Higieny Pracy oraz Radcą Prawnym Powiatowej Stacji.
    - w sprawach dotyczących zapytania o konieczność przeprowadzenia prognozy o wpływie przedsięwzięcia na środowisko, uzgodnienia uwarunkowań środowiskowych realizacji przedsięwzięcia oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz z właściwymi terenowo organami gmin i miast oraz Starostwem Powiatowym w Złotowie.
    - podejmowano również współpracę z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, Powiatową Komendą Powiatową Straży Pożarnej, Powiatowym Lekarzem Weterynarii – m.in. przeprowadzano wspólne wizje i kontrole, konsultowano się w przypadku spraw budzących wątpliwości.

II. BIEŻĄCY NADZÓR SANITARNY

Kontrole przestrzegania przepisów określających higienę pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych i ośrodkach wypoczynku dzieci i młodzieży, oraz higieny procesów nauczania, sposobu jakości odżywiania dzieci i młodzieży.

W 2019 roku pod nadzorem PPIS w Złotowie znajdowały się 84 placówki oświatowo-wychowawcze stałe (w tym: 3 placówki innych form wychowania przedszkolnego) oraz 118 turnusów wypoczynku (w tym: 7 turnusów wypoczynku zimowego, 111 turnusów wypoczynku letniego). Ogółem w placówkach przeprowadzono 154 kontrole, w tym 3 kontrole sanitarne na wniosek strony dotyczące potwierdzenie spełnienia wymagań sanitarno-lokalowych, w związku z zamiarem utworzenia 2 niepublicznych żłobków oraz 1 kontrolę w 1 istniejącym żłobku, w związku ze zwiększeniem liczby dzieci oraz 45 kontroli wypoczynku dzieci i młodzieży w tym: wypoczynku zimowego - 5 kontroli, wypoczynku letniego - 40 kontroli. Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę w celu wydania opinii sanitarnej na oddział przedszkolny. Podczas kontroli placówek szczególną uwagę zwracano na warunki do utrzymania higieny osobistej: wyposażenia pomieszczeń sanitarnych w bieżącą ciepłą wodę, mydło w dozownikach, ręczniki jednorazowe lub suszarki do rąk, a także na stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny pomieszczeń. W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych stwierdzono, iż wszystkie placówki zapewniły ciepłą bieżącą wodę. Mandatów karnych nie nakładano. Ogółem w 2019r. wydano 2 opinie sanitarne: na przedszkole o oddział przedszkolny.

W 2019 roku w 28 placówkach - 329 oddziałach przeprowadzono higieniczną ocenę rozkładów zajęć lekcyjnych. Nieprawidłowości stwierdzono w 2 placówkach (1 szkoła podstawowa, 1 zespół szkół) - łącznie w 7 oddziałach klas I-III szkół podstawowych - dotyczyły nierównomiernego rozłożenia zajęć lekcyjnych. Według oświadczeń dyrektorów spowodowane jest to zbyt małą liczbą sal lekcyjnych.

Zajęcia lekcyjne w placówkach oświatowych prowadzone w systemie jednozmianowym.

W 2019 roku miejsca na podręczniki i przybory szkolne dla uczniów zapewniono we wszystkich skontrolowanych szkołach podstawowych funkcjonujących samodzielnie oraz zespołach szkół.

W 18 placówkach oceniono również dostosowanie mebli (stolików i krzeseł) do wzrostu uczniów i przedszkolaków. Łącznie oceniono 264 stanowiska w 19 oddziałach. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2019 roku w okresie grzewczym dokonano pomiaru temperatury łącznie w 149 pomieszczeniach (149 odczytów temperatury). Nie stwierdzono temperatury poniżej normy.

W 2019 roku pod kątem posiadania przez szkoły i placówki certyfikatów na meble szkolne skontrolowano 59 placówek, w których stwierdzono: odsetek mebli zakupionych po 1997 roku - 100% w 49 placówkach, powyżej 50% - 8 placówek, do 50% - 2 placówki. Odsetek mebli zakupionych po 1997 roku z certyfikatami w 100% posiadało 45 placówek, powyżej 50% - 9 placówek, do 50% - 5 placówek.

Pod kątem posiadania przez szkoły i placówki certyfikatów na sprzęt sportowy skontrolowano 47 placówek, w których stwierdzono: odsetek sprzętu sportowego zakupionego po 1997r. - 100% w 25 placówkach, powyżej 50% - 17 placówek, do 50% - 3 placówki, do 25% - 2 placówki. Odsetek urządzeń i sprzętu sportowego zakupionego po 1997r. z certyfikatami w 100% w 30 placówkach, powyżej 50% - 8 placówek, do 50% - 6

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2019

placówek, do 25% - 2 placówki, natomiast 1 placówka nie posiadała certyfikatów na urządzenia i sprzęt sportowy zakupiony po 1997r.

Oceniając prowadzone żywienie w szkołach stwierdzono, iż 25 placówek wydawało ciepłe posiłki, w tym: 16 placówek obiady pełne oraz 9 placówek posiłki jednodaniowe. Ogółem zżywiania korzystało 2281 uczniów. Śniadania szkolne organizowała 1 placówka. Napój wydawany był w 29 placówkach, z którego korzystało 4145 uczniów. Z posiłków dofinansowanych korzystało 562 dzieci.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, iż 8 placówek posiadało substancje i preparaty chemiczne - nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

W roku 2019 do elektronicznej bazy wypoczynku dzieci i młodzieży powiatu złotowskiego zgłoszono 7 turnusów zimowego wypoczynku i 111 turnusów letniego wypoczynku (wypoczynek w obiekcie hotelowym lub innym obiekcie, w którym świadczone są usługi hotelarskie - 87 turnusy (w tym 5 turnusów zimowych), wypoczynek w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku - 7 turnusów (w tym 1 zimowy), obozy pod namiotami ze stałą infrastrukturą komunalną - 4 turnusy, obozy pod namiotami bez stałej infrastruktury - 2 oraz wypoczynek w miejscu zamieszkania - 18 turnusów. Skontrolowano 45 turnusów (w tym 7 turnusów wypoczynku zimowego) - łącznie przeprowadzono 45 kontroli. Nieprawidłowości pod względem sanitarno-higienicznym nie stwierdzono. Zapewniono dostateczną liczbę urządzeń sanitarnych, bieżącą zimną i ciepłą wodę. Zachowano standardy powierzchni mieszkalnej przypadającej na uczestnika. Mandatów karnych nie nałożono. Na wypoczynkach zapewniono apteczki pierwszej pomocy. Podczas czynności kontrolnych łącznie stwierdzono 1 zachorowanie, 6 przypadków urazów oraz 84 ukąszenia przez kleszcze. Ogółem na terenie złotowskiego powiatu przebywało 2265 dzieci i młodzieży na skontrolowanych turnusach.

Współpracowano z: Komendą Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej w Złotowie - skontrolowano 3 wypoczynki letnie, 4 wypoczynki zimowe oraz Komendą Powiatową Policji w Złotowie - skontrolowano wspólnie 3 wypoczynki zimowe. Na skontrolowanych turnusach wypoczynku pozostawiono materiały oświatowe na temat: bezpiecznych ferii, zapobiegania grypie, profilaktyki antynikotynowej, zasad bezpieczeństwa podczas upałów, postępowania w przypadku ukąszenia przez kleszcze oraz zasad bezpiecznego wypoczynku letniego nad wodą, bezpiecznego opalania, środków psychoaktywnych (w tym dopalaczy), materiały dotyczące profilaktyki chorób odkleszczowych oraz ulotki pt. "Patent na bezpieczne wakacje". Kierowników wypoczynków informowano o zapewnieniu uczestnikom wypoczynku korzystania wyłącznie z wyznaczonych obszarów wodnych pod opieką ratownika, omówiono warunki bezpiecznej kąpeli. Zachęcano do korzystania z umieszczonych na stronie internetowej PSSE materiałów edukacyjnych na temat: wszawicy, bezpiecznego placu zabaw, bezpiecznego wypoczynku, dopalaczy, bezpiecznego opalania, zasad bezpieczeństwa podczas upałów oraz zasad bezpiecznego wypoczynku letniego na wodę.

Podczas kontroli sanitarnych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych prowadzono rozmowy na temat procedur mycia i dezynfekcji w placówce oraz informowano dyrektorów o umieszczonych na stronie internetowej PSSE materiałach edukacyjnych na temat: grypy, wszawicy, dopalaczy, higienicznego rozkładu zajęć lekcyjnych, dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii oraz bezpiecznego placu zabaw. Przekazywano materiały edukacyjne - ulotki ze wskazaniem jak uniknąć nadmiernego obciążenia uczniów tornistrami/plecakami oraz materiały oświatowe dotyczące zapobiegania grypie.

Do 10 żłobków będących pod nadzorem PPIS w związku z kampanią edukacyjną pt. „Oszczędź dziecku ospę” opracowanej przez Polskie Towarzystwo Higieniczne, mającą na celu zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat zagrożenia tą chorobą i sposobów ochrony przed nią przekazano materiały edukacyjno-informacyjne w postaci ulotek o ospie

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2019

wietrznej w celu udostępnienia rodzicom dzieci uczęszczających do żłobka oraz plakatów w celu umieszczenia ich w widocznych miejscach na terenie placówki.

W 2019 roku na podstawie przeprowadzonych kontroli i uzyskanych informacji ze szkół stwierdzono poprawę warunków nauki w wyniku:

- remontu sal dydaktycznych w placówkach - m.in. przesunięto ścianki działowe w salach lekcyjnych, wymieniono instalację elektryczną oraz oświetlenie, wymieniono grzejniki centralnego ogrzewania, gipsowano, szpachlowano, malowano ściany i sufity, wymieniono wykładziny podłogowe.

Fot.1. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Lipce, ul. Szkolna 6

Fot.2. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Lipce, ul. Szkolna 6

Fot.3. Zespół Szkół Katolickich im. Św. Wojciecha w Żłotowie, ul. Moniuszki 18

Fot.4. Zespół Szkół Katolickich im. Św. Wojciecha w Żłotowie, ul. Moniuszki 18

- remontu bloku żywieniowego w placówkach - m.in. gipsowano, szpachlowano, malowano ściany i sufity, wymieniono oświetlenie - założono nowe lampy ledowe z osłonami, remont: instalacji wentylacyjnej, instalacji wodno-kanalizacyjnej oraz centralnego ogrzewania, wymieniono płytki na podłodze i ścianach, wymieniono okna i drzwi, wymieniono sprzęt oraz wyposażenie kuchni i zapleczy. Prace remontowe dotyczyły: kuchni, zapleczy kuchennych, pomieszczenia przeznaczonego do wydawania posiłków oraz stołówki szkolnej.
- remontu bloku sportowego w placówkach - m.in. remont sali gimnastycznej oraz szatni dla dziewcząt i chłopców - wymieniono instalację elektryczną oraz oświetlenie - założono nowe lampy, gipsowano, szpachlowano, malowano ściany i sufity, zamontowano nowe drzwi, pomalowano lamperię wokół płyty boiska na hali sportowej, położono nową wykładzinę podłogową.
- remontu zaplecza sanitarnego w 6 placówkach - m.in. kompletny remont pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla dziewcząt i chłopców: wymieniono rury kanalizacyjne i wodne, wymieniono instalację elektryczną i hydrauliczną, wymieniono grzejniki centralnego ogrzewania oraz okno, wymieniono oświetlenie, wymieniono płytki podłogowe i ściennie oraz armaturę łazienkową - baterie, krany i syfony, zamontowano nowe kabiny ustępowe, wymieniono oraz zwiększono ilość oczek ustępowych, gipsowano, szpachlowano, pomalowano ściany i sufity, wszystkie drzwi i ościeżnice oraz założono nową wentylację mechaniczną.
- inne remonty - przeprowadzone w placówkach m.in. remont: szatni uczniowskich oraz dla dzieci przedszkolnych, - remont korytarzy szkolnych, holi i klatek schodowych, - remont: świetlicy szkolnej, pokoju nauczania indywidualnego, - remont pokoi nauczycielskich, pomieszczeń administracyjnych, - remont bibliotek, - remont gabinetu pielęgniarki i pedagoga, - wymiana lamp oświetleniowych w sali gimnastycznej, -montaż obudowy na grzejniki w szatni i sali zajęć, - remonty schodów wejściowych do budynków szkolnych, renowacja dachu na budynku szkoły (założono nową termozgrzewalną papę na całości dachu); położenie polbruku przy boisku szkolnym; - docieplenie i wykonanie nowej elewacji budynku pełniącego funkcję sali

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2019

gimnastycznej, zlikwidowanie stopni z ziemi i krawężników prowadzących na boisko i wykonanie nowych schodów z kostki polbrukowej z ciekim odprowadzającym nadmiar wody.

Fot.5. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Lipce, ul. Szkolna 6 (budynek przy ul. Gajowej 4)

Fot.6. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Lipce, ul. Szkolna 6 (budynek przy ul. Gajowej 4)

Fot.7. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Lipce, ul. Szkolna 6 (budynek przy ul. Gajowej 4)

Fot.8. Szkoła Podstawowa nr 3 w Żłotowie, ul. Królowej Jadwigi 54

Fot.9. Szkoła Podstawowa nr 3 w Złotowie, ul. Królowej Jadwigi 54

Na dzień 31 grudnia 2019 roku pod nadzorem PPIS w Złotowie były 84 placówki nauczania i wychowania: 10 żłobków, 29 przedszkoli (3 niepubliczne punkty przedszkolne, w tym 1 specjalny), 26 szkół podstawowych, w tym 4 szkoły filialne, 4 zespoły szkół, 1 szkoła policealna oraz: 1 szkoła muzyczna, 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze, 1 placówka kształcenia ustawicznego, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, 1 świetlica socjoterapeutyczna, 3 świetlice środowiskowe oraz 5 świetlic opiekuńczo-wychowawczych. W trakcie prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego stwierdza się z roku na rok poprawę placówek nauczania i wychowania pod względem sanitarno-higienicznym.

OCENA SPOSOBU ŻYWIENIA

Oceniając prowadzone dożywianie w szkołach stwierdzono, iż **25** placówek wydawało ciepłe posiłki, w tym: 16 placówek obiady pełne oraz 9 placówek posiłki jednodaniowe. Ogółem z dożywiania korzystało 2281 uczniów. Śniadania szkolne organizowała 1 placówka. Napój wydawany był w **29** placówkach, z którego korzystało **4145** uczniów. Z posiłków dofinansowanych korzystało 562 dzieci.

W roku sprawozdawczym 2019 oceniono sposób żywienia dzieci i młodzieży na podstawie przedstawionych jadłospisów w 41 zakładach zamkniętych żywienia zbiorowego:

- stołówki w żłobkach i domach małego dziecka - 1
- stołówki szkolne – 17
- w tym w systemie cateringowym - 7
- stołówki w bursach i internatach - 1
- stołówki na koloniach, półkoloniach, obozach i zimowiskach – 2
- stołówki w przedszkolach – 18, w tym w systemie cateringowym - 5
- zakłady usług cateringowych – 2

Podczas wykonywania czynności kontrolnych placówek będących pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarni – Epidemiologicznej w Złotowie oceniano 42 jadłospisy. Jadłospisy oceniane są teoretycznie pod względem barwy, smaku, zawartości pełnowartościowego białka zwierzęcego, owoców i warzyw oraz zgodność z § 1. Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych

przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Negatywnie oceniono dwa jadłospisy. Jeden w placówce przedszkolnej z uwagi na brak owoców i warzyw w każdym posiłku. Wydano zalecenia z krótkim terminem wykonalności i udzielono instruktażu w zakresie prawidłowego żywienia dzieci i młodzieży. Kontrola sanitarna sprawdzająca wykazała znaczną poprawę ułożonego jadłospisu.

Negatywnie oceniono również jadłospis w jednej placówce szkolnej z uwagi na brak dania rybnego w tygodniowym jadłospisie oraz brak warzyw lub owoców w każdym posiłku.

Przeprowadzona kontrola sanitarna sprawdzająca wykazała poprawę ułożonego jadłospisu, który zapewnił właściwą ilość owoców i warzyw oraz ryb.

Na terenie powiatu złotowskiego w szkołach podstawowych dzieci w klasach I-V otrzymują mleko, jogurt naturalny, kefir, owoce i warzywa przemiennie w ramach Programu dla szkół (porcje owocowo – warzywne i porcje mleczne).

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych udzielano instruktażu w zakresie prawidłowego żywienia dzieci i młodzieży.

Kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne warunków produkcji i obrotu przedmiotami użytku, warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego

Pod nadzorem Sekcji Żywności i Żywienia w 2019r. znajdowało się 1024 obiektów żywności i żywienia, 31 obiektów materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością – łącznie 1055 oraz 11 obiektów produkcji, konfekcjonowania i obrotu kosmetykami - łącznie 1066 obiektów.

W nadzorowanych obiektach żywności i żywienia przeprowadzono –593 kontrole i rekontrole, w obiektach z przedmiotami użytku przeprowadzono – 15 kontroli – łącznie 608 kontroli oraz obiektach obrotu kosmetykami -4 kontrole- łącznie w roku sprawozdawczym przeprowadzono –612 kontroli.

W roku 2019 przeprowadzono 35 kontroli interwencyjnych, w tym 34 w obiektach żywności i żywienia oraz 1 w miejscu produkcji, konfekcjonowania i obrotu kosmetykami. W ramach systemu RASFF przyjęto 15 zgłoszeń, w ramach których przeprowadzono 9 kontroli interwencyjnych.

W roku 2019 wydano:

- 36 decyzji administracyjnych, w tym 5 decyzji przedłużających termin wykonania zaleceń, 2 decyzje umarzające, 1 decyzje w sprawie warunkowego zatwierdzenia;
- 56 decyzji wygaśnięcia;
- 126 decyzji zatwierdzających;
- 161 zaświadczeń o wpisie;
- 53 decyzje wykreślające;
- 207 decyzje płatnicze na sumę 15 253,11zł;
- 6 upomnień.

Winnych zaniedbań stwierdzonych na podstawie przeprowadzonych kontroli sanitarnych ukarano 29 mandatami karnymi na łączną kwotę 5300,00zł.

Na 2019r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Złotowie miała zaplanowanych do pobrania 164 próbek zgodnie z rocznym planem W roku sprawozdawczym wykonano plan w 100%, przy czym PSSE w Złotowie pobrała do badań 174 próby. Dodatkowo zgodnie z wytycznymi pobrano 5 próbek mięsa mielonego wołowego w zakresie

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2019

zanieczyszczeń mikrobiologicznych, 1 próbkę z grupy przetwory i produkty warzywne w kierunku metali, 1 próbkę z grupy majonezy, musztardy, sosy w kierunku substancji dodatkowych i trzy próby kosmetyków z zakresie zanieczyszczeń mikrobiologicznych.

W roku 2019 kwestionowano 1 próbkę orzechów włoskich łuskanych z uwagi na niewłaściwą organoleptykę i 3 próbki opatrzone uwagami ze względu na znakowanie produktów:

-wyroby cukiernicze-Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu zwróciło uwagę, że producent zadeklarował użycie dodatku do żywności: „guma arabska (błonnik z akacji)” bez określenia nazwy kategorii składnika;

- środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego- Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu zwróciło uwagę, że producent zadeklarował użycie dodatku do żywności: lecytyna sojowa bez określenia nazwy kategorii składnika;

- produkty sojowe- Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu zwróciło uwagę, że w oznakowaniu zbadanej próbki napoju sojowego, w tabeli wartości odżywczej, producent użył sformułowania: „witamina B₂”.

W roku 2019 do badań mikrobiologicznych pobrano 114 próbek (w tym 3 kosmetyki), a 60 próbek przebadano w zakresie fizykochemii. W ramach urzędowej kontroli pobrano 82 próbki, w ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano 77 próbek, a w ramach monitoringu pobrano 15 próbek.

W 2019 roku oceniono 264 obiekty- jeden zakład otrzymał ocenę niedostateczną z uwagi na powiadomienie w systemie RASFF.

W roku 2019 dokonano 1-ej oceny zgodności oznakowania opakowania jednostkowego kosmetyku z wymaganiami zawartymi w obowiązujących przepisach prawnych- niekwestionowany.

Wg rejestru roku sprawozdawczym 2019 w rejestrze widniały 142 środki transportu. W większości są to środki wykorzystywane do przewozu płodów rolnych. Zakłady produkujące żywność posiadają na ogół własne środki transportu, na które uzyskały decyzję Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żłotowie i te środki transportu są kontrolowane w trakcie prowadzenia całościowej kontroli zakładu. Większe zakłady, które prowadzą działalność w zakresie handlu w Unii Europejskiej, korzystają z usług specjalistycznych firm transportowych, które posiadają w większości nowo zakupione naczepy wraz ciągnikami.

Pod nadzorem Sekcji HŻŻ w zakresie przedmiotów użytku jest 31 obiektów, w tym 6 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością:

- 13 skontrolowanych, w tym 3 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością;
- 3 sklasyfikowano, w tym 1 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością;
- pobrano 3 próby wyrobów do kontaktu z żywnością na migracje specyficzną formaldehydu w wyrobach z melaminy;
- wydano 2 decyzje administracyjne dotyczące wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, decyzje dotyczyły: uzupełnić brakujące procedury i zapisy z GHP/GMP i HACCP; uzupełnić brakujące procedury i zapisy w zakresie szkolenia pracowników; uzupełnić brakującą procedurę zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami; uzupełnić brakujące wyniki badania folii w zakresie zanieczyszczeń mikrobiologicznych i migracji globalnej zadrukowanych folii polietylenowych przeznaczonych do pakowania produktów mlecznych.
- przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną interwencyjną w hurtowni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w związku ze skargą

klienta na wydzielanie się intensywnego zapachu plastiku (przechodzącego do żywności) z zamrażalnika lodówki. Skarżący przesłał wraz ze skargą zdjęcie tabliczki znamionowej i na tej podstawie ustalono model kwestionowanego przez niego produktu. W trakcie kontroli w obiekcie, po otwarciu zamrażalnika nie stwierdzono wydzielania się intensywnego zapachu plastiku. Urządzenie w trakcie kontroli zostało uruchomione. W zamrażalniku umieszczono świeże maliny i pozostawiono na 5 dni. Po tym okresie wyjęto zamrożone owoce, które nie wydzielały żadnych nieswoistych zapachów. Również po rozmrożeniu owoców nie wyczuwano zapachu i posmaku plastiku. Zapach owoców swoisty dla malin. Nie zaobserwowano również żadnych dolegliwości żołądkowych po zjedzeniu malin.

Nadzór sanitarny nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością obejmuje zarówno sanitarno-higieniczne warunki produkcji i obrotu, jak i bezpieczeństwo zdrowotne tych materiałów i wyrobów. Na terenie działalności PSSE Żłotów działa 6 wytworni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W wytwórniach materiałów i wyrobów wykonuje się nadruki na opakowaniach przeznaczonych do kontaktu z żywnością, wykonuje się również laminaty np. papier-aluminium, a także produkuje się woreczki zgrzewając gotowe rękawy foliowe oraz docina się nadrukowane folie i pergamin na wymiar pod zamówienie klienta. Zakłady zlecają badania gotowego produktu - badania mikrobiologiczne oraz fizykochemiczne. Dwa zakłady mają wdrożony system BRC.

W ośmiu zakładach prowadzi się zasady GMP, w tym w czterech miejscach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. W trzech wytwórniach materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością wdrożono system HACCP.

Kontrole przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczno- zdrowotne warunków i stanu sanitarnego zakładów pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawania chorób zawodowych i innych związanych z warunkami pracy.

Pod nadzorem Sekcji Higieny Pracy w 2019 r. znajdowało się 248 zakładów pracy, w których zatrudnionych było 6940 pracowników.

Działalność kontrolna:

- liczba kontroli ogółem - 115
- liczba kontroli przeprowadzonych w ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami – 93,
- liczba kontroli przeprowadzona w ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 – 6,
- liczba kontroli przeprowadzonych w ramach nadzoru nad środkami ochrony roślin – 5,
- liczba kontroli przeprowadzonych w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi – 8,
- liczba kontroli przeprowadzonych w zakresie substancji, mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy – 9,
- liczba kontroli przeprowadzonych w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy- 52,

Działalność kontrolna w zakresie substancji i mieszanin chemicznych:

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy powiatu złotowskiego znajduje się 206 podmiotów, które wprowadzają do obrotu lub stosują substancje lub mieszaniny chemiczne. W roku 2019

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2019

łącznie przeprowadzono 93 kontrole w zakresie nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi, w tym u:

- producentów- 2
- importerów - 2
- dystrybutorów- 18
- stosujących- 70
- formulatorów- 1

Skontrolowano karty charakterystyki oraz oznakowanie opakowania 2 mieszanin niebezpiecznych, w jednym przypadku stwierdzono niezgodności, w związku z czym przekazano pismo do właściwej ze względu na siedzibę dystrybutora PSSE.

Wydano 8 decyzji zawierających łącznie 12 nakazów dotyczących substancji i mieszanin chemicznych.

W porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosła liczba kontroli z 80 do 93, natomiast spadła liczba decyzji z 15 do 8.

Działalność kontrolna w zakresie produktów biobójczych:

W zakresie produktów biobójczych przeprowadzono łącznie 8 kontroli, w tym 4 u podmiotów wprowadzających do obrotu oraz 4 w zakładach stosujących produkty biobójcze.

Skontrolowano u dystrybutorów oznakowanie i karty charakterystyki 4 produktów biobójczych

w kategorii I:

- gr. 2 (Produkty dezynfekujące do użytku prywatnego i publicznego oraz inne produkty biobójcze) – 2 produkty

w kategorii III:

- gr. 18 (produkty do zwalczania owadów, roztoczy i innych stawonogów) – 1 produkt,
- gr. 19 (repelenty i atraktory) – 1 produkt

W składzie skontrolowanych produktów nie stwierdzono substancji, co do których podjęto decyzję o niewłączeniu do załącznika I, IA lub IB do Dyrektywy 98/8/WE, wszystkie produkty miały aktualne pozwolenia na obrót produktem biobójczym. Jednakże w przypadku 2 produktów stwierdzono niezgodności w ich kartach charakterystyki i oznakowaniu, w związku z czym poinformowano właściwego terenowego Inspektora Sanitarnego, na terenie którego znajduje się siedziba producenta bądź dystrybutora.

Po kontroli w zakładzie zajmującym się m.in. impregnacją drewna przekazano do WIOŚ informację o nieprawidłowościach w zakresie stosowania produktu biobójczego, które mogą spowodować skażenie wody lub gleby.

Działalność kontrolna w zakresie substancji, mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy z terenu powiatu złotowskiego jest 20 zakładów pracy, w których występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne, takie jak: pyły drewna twardego, pyły drewna mieszane zawierające pyły drewna twardego, związki chromu (VI) występujące w impregnatkach do drewna, mieszaniny zawierające siarczan kobaltu stosowane w galwanizerni, chromian potasu, dichromian potasu, test na mangan, fenoloftaleina, formaldehyd stosowane w laboratoriach, formalina stosowana do dezynfekcji hal produkcyjnych w kompostowni oraz formaldehyd wydzielający się w procesie wędzenia.

W roku 2019 skontrolowano 8 zakładów, w których występują czynniki rakotwórcze, przeprowadzono łącznie 9 kontroli, w 3 skontrolowanych zakładach stwierdzono uchybienia w zakresie czynników rakotwórczych, wydano jedną decyzję administracyjną. W jednym przypadku decyzja została wydana przez Sekcję Higieny Żywności i Żywnienia, natomiast drugi podmiot usunął nieprawidłowości przed wszczęciem postępowania administracyjnego, w związku z wydana została tylko decyzja płatnicza.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2019

W skontrolowanych zakładach w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi pracuje 141 osób, w tym 5 kobiet. W porównaniu z rokiem ubiegłym spadła liczba kontroli sanitarnych z 12 do 9.

Działalność kontrolna w zakresie czynników biologicznych:

Pod nadzorem PPIS w Złotowie znajduje się 151 zakładów, których pracownicy mają kontakt ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi. W roku 2019 skontrolowano 49 zakładów, w których przeprowadzono 52 kontrole. W skontrolowanych zakładach 851 pracowników jest narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne, w tym 426 osób na czynniki zakwalifikowane do grupy 3 zagrożenia. W dwóch podmiotach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące braku dokumentacji w zakresie czynników biologicznych, w związku z czym, wydano 2 decyzje administracyjne. W porównaniu z rokiem ubiegłym zmniejszyła się liczba zakładów poddanych kontroli w zakresie czynników biologicznych z 60 do 49.

Działalność w zakresie środków zastępczych:

W roku 2019 na terenie powiatu złotowskiego nie stwierdzono znamion wprowadzania do obrotu ani wytwarzania środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, w związku z tym nie przeprowadzano kontroli, ani nie prowadzono postępowań administracyjnych w tym zakresie.

Przeprowadzono za pośrednictwem WSSE w Poznaniu utylizację środka zastępczego przekazanego do PPSE w Złotowie w 2018r. przez Komendę Powiatową Policji w Złotowie. Dnia 05.08.2019r. Szpital Powiatowy w Złotowie zgłosił do PSSE zatrucie 1 niepełnoletniej osoby substancją psychoaktywną (Extasy), informacja ta została przekazana do WSSE w Poznaniu, umieszczona w bazie SMIOD (System Monitorowania informacji o Dopalaczach) oraz poinformowano o zdarzeniu Komendę Powiatową Policji w Złotowie.

W ramach działań profilaktycznych na stronie internetowej PSSE w Złotowie umieszczone są informacje dotyczące środków zastępczych, ponadto inne działania profilaktyczne takie jak szkolenia, konferencje, pogadanki, konkursy, dystrybucja ulotek, organizowanie punktów informacyjno-edukacyjnych prowadziła Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia.

Działania mające na celu poprawę warunków pracy:

W przypadku 6 zakładów pracy wydano decyzje administracyjne nakazujące zapewnienie właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy.

Działalność w zakresie chorób zawodowych:

Przeprowadzono 4 postępowania w sprawach chorób zawodowych, wydano 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej i 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (przewlekłe choroby układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka oraz gruźlica)

Stwierdzone choroby to:

- borelioza (1 przypadek)
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych (1 przypadek)

Liczba sporządzonych kart oceny narażenia zawodowego – 9

Działalność kontrolna, postępowanie administracyjne i egzekucyjne w zakresie higieny pracy:

Ogólna liczba kontroli – 115

Liczba decyzji merytorycznych – 22, w tym:

- nakazujących – 12 ,
- umarzających – 2;

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2019

- zmieniających termin wykonania nakazów - 4
- w sprawach chorób zawodowych – 4 (w tym: 2 stwierdzające chorobę zawodową, 2 o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej),

Liczba decyzji płaćniczych - 14

Liczba upomnień - 0

Liczba tytułów wykonawczych i postanowień o nałożeniu grzywny - 1

Kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne środowiska, a zwłaszcza czystość powietrza atmosferycznego, gleby, wody i innych elementów środowiska, tzn. nieruchomości, obiektów użyteczności publicznej, dróg, ulic, środków komunikacji publicznej, urządzeń wodnych, kąpielisk, dworca PKP i PKS.

W ewidencji Sekcji Higieny Komunalnej na koniec 2019r. znajdowały się 427 obiekty:

- 54 urządzeń wodnych,
- 112 obiektów służby zdrowia,
- 255 obiektów użyteczności publicznej,
- 6 kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli.

Przeprowadzono łącznie 190 kontroli sanitarnych, w tym:

- urządzeń wodnych - 54
  - obiektów służby zdrowia - 46
  - obiektów użyteczności publicznej - 76
  - kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli - 7
  - interwencyjne - 3
  - w związku z ekshumacjami - 4
- oraz 49 jakości wody, w tym:
- pitnej - 29
  - z basenu - 12
  - ciepłej w kierunku obecności *Legionella sp.* - 3
  - kąpieliska - 5

Do badań laboratoryjnych pobrano 284 próbki wody, w tym:

- 187 wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- 84 wody z basenu,
- 8 wody ciepłej do badań w kierunku obecności *Legionella sp.*,
- 5 wody z kąpielisk.

Na 284 przebadane próbki wody 45 próbek było kwestionowanych, w tym 42 wody przeznaczonej do spożycia i 3 wody ciepłej w zakresie bakterii *Legionella*.

Kontrolowane podmioty zobowiązane są również przepisami prawa do prowadzenia tzw. wewnętrznej kontroli jakości wody, w ramach której pobrano do badań laboratoryjnych 403 próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, 166 wody na basenie, 9 ciepłej wody użytkowej i 19 próbek z kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli. Łącznie zakwestionowano: 95 próbek wody pitnej, 21 próbek pobranych na pływalni oraz 9 wody ciepłej w zakresie bakterii *Legionella*.

W ciągu roku wydano:

- 76 decyzji administracyjnych:

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ZŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2019

- 11 dotyczące wody pitnej (2 na warunkową przydatności wody do spożycia, 4 oceny higieniczne w formie decyzji na użyte materiały do uzdatniania wody, 5 decyzji umarzających),
- 1 na kąpieliska, umarzającą postępowanie,
- 64 na ekshumacje i przewóz zwłok/szczątków ludzkich;
- 11 postanowień na sprowadzenie zwłok z zagranicy,
- 15 opinii sanitarnych:
  - 7 na zorganizowanie imprez masowych,
  - 1 w sprawie projektów uchwał w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi,
  - 5 dotyczące projektów uchwał w sprawie organizacji kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli,
  - 1 na obiekt służby zdrowia,
  - 1 na obiekt użyteczności publicznej;
- 16 decyzji rachunkowych (15 dotyczących wodociągów, 1 na obiekt użyteczności publicznej);
- 51 komunikatów o jakości wody (35 dotyczących jakości wody z kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, 16 dotyczących wody pitnej);
- 119 okresowych ocen o jakości wody (72 na jakość wody z wodociągów, 35 na kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, 12 na wodę z basenu)
- 9 obszarowych ocen o jakości wody pitnej,
- 5 ocen rocznych dotyczących kąpielisk.

Urządzenia wodne i jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W ciągu roku 2019 nadzorem sanitarnym objęto wszystkie wodociągi będące w ewidencji PSSE w Złotowie. W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych każdorazowo oceniano:

- stan sanitarno – porządkowy stref ochrony bezpośredniej ujęć wody w zakresie: wyznaczenia, ogrodzenia, oznakowania, zabezpieczenia przed dostępem osób postronnych; w przypadku braku prawnie ustanowionej strefy zalecano jej ustanowienie;
- stan ujęć wody, sposób zabezpieczenia i oznakowania, a w przypadku kilku studni udział procentowy w ilości ujmowanej wody, lokalizacja ujęć i obecność potencjalnych źródeł mogących mieć bezpośredni wpływ na pogorszenie jakości ujmowanej wody, książki eksploatacji studni, pomiary zwierciadła lustra wody;
- stan porządkowy budynków suw (książki obiektów budowlanych) i urządzeń do uzdatniania wody w szczególności ich rodzaj i stan, częstotliwość i terminy płukania złóż oraz sieci wodociągowej, prace na zbiornikach do gromadzenia wody (stan techniczny, obsypka, schody, włazy i kominki wentylacyjne, zabezpieczenie, spusty wody, częstotliwość mycia i dezynfekcji).

Ponadto weryfikowano dane dotyczące: długość sieci i materiałów z jakich są wykonane, ewentualne prace prowadzone na wodociągach i ich wpływ na jakość wody dostarczanej do odbiorców; liczby zaopatrywanej ludności i miejscowości, badania lekarskie obsługi suw, dokumentowanie prac w dzienniku suw.

Sprawdzano realizację obowiązków wynikających z pozwoleń wodnoprawnych (badania, wielkość poboru wody, ewidencjonowanie ilości wody surowej, uzdatnionej i popłucznej) i realizację kontroli wewnętrznej prowadzonej przez podmioty.

Kontrolowano również gospodarkę wodno – ściekową, postępowanie z odpadami, wodami popłuczными, opadowymi i roztopowymi na terenie stref i ich ewentualnego wpływu na jakość ujmowanej wody.

W trakcie przeprowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono uchybień, co do stanu sanitarno – technicznego i porządkowego obiektów, odnotowano natomiast

przekroczenia dopuszczalnego zakresu wartości parametrów: mangan, mętność, żelazo, incydentalnie barwa oraz obecność bakterii grupy coli i podwyższoną wartość ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C/72h.

Każdorazowo szacowano ryzyko zdrowotne dostarczonej odbiorcom wody i prowadzono postępowanie wyjaśniające w razie potrzeby. Łącznie wydano 2 decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia (WP Maryniec, WP Buczek Wielki). W stosunku do wodociągów, gdzie stwierdzono przypadki, iż jakość wody odbiega od wymagań określonych w przepisach wszczęto postępowanie administracyjne. Przed wydaniem decyzji zarządcy okazali niekwestionowane wyniki badań próbek wody, w związku z powyższym PPIS wydał 5 decyzji umarzających postępowanie (2 x WP Trzebieszki, WP Osówka, WP Rogownica, WP Białobłocie).

Za kwestionowane analizy laboratoryjne obciążano właścicieli/zarządców wodociągów decyzjami rachunkowymi, w sumie wydano 15 rachunków (wodociągi w miejscowości Radawnica, Hajda, Jastrowia – Leśna Chata, Sypniewko, Trzebieszki, Sypniewo – ACTIV, Tarnowiec, Bartoszkowo, Rogownica, Maryniec, Kiełpin, Łąkie, Buczek Wielki, Okonek, Brokęcino).

Na bieżąco wydawano okresowe komunikaty dotyczące jakości wody (16szt.) i oceny jakości wody (72 szt.), które adresowano do właściwych terenowo wójtów i burmistrzów. Przedmiotowe oceny służyły do przekazania informacji koniecznych do podjęcia działań mających na celu zaopatrzenia konsumentów w wodę o właściwej jakości. Ponadto wydano 9 obszarowych ocen jakości wody.

Na zastosowane materiały do uzdatniania wody wydano 4 oceny higieniczne na wodociągach: Kaczochoy, Jastrowie – Leśna Chata, Trzebieszki, Zakrzewo.

Z końcem roku wpłynęła do organu interwencja dotycząca niewłaściwej jakości organoleptycznej wody dostarczonej z WP Lipka (mętna, żółta, metaliczna woń). Przeprowadzono kontrolę jakości wody. Ponadto zebrano informacje od sąsiadów skarżącego, którzy nie potwierdzili zastrzeżeń, co do jakości dostarczonej wody. Badanie laboratoryjne wykazało, mętność 2,1NTU (oraz bakterie grupy coli 1jtk.), pozostałe przebadane parametry bez zastrzeżeń. Zarządca wodociągu przepłukał nitkę i ponowił badanie mikrobiologiczne – wynik niekwestionowany. O uzyskanych wynikach badań i ich znaczeniu zdrowotnym poinformowano skarżącego. Sprawa zakończona, niezasadna.

Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

PPIS w Żłotowie przed rozpoczęciem sezonu letniego zwrócił uwagę na zapisy obowiązujących przepisów prawnych w kwestii organizacji oraz prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

Wzorem lat ubiegłych zwrócono również uwagę na problem „dzikich kąpielisk” oraz na zapewnienie właściwego stanu porządkowego miejsc wypoczynku zlokalizowanych w pobliżu zbiorników wodnych. Przypomniano, iż dzikie kąpieliska to miejsca, które nie są dozorowane i sprawdzane przez ratowników, a tym samym szczególnie niebezpieczne dla osób kąpiących się. Jakość wody w takich miejscach również nie jest nadzorowana.

Zasugerowano również ustawienie tablic informujących o braku nadzoru nad jakością wody oraz o zapewnieniu pojemników do gromadzenia odpadów komunalnych oraz ich opróżnianiu w zależności od potrzeb.

Do sezonu letniego w 2019r. zgłoszono 5 kąpielisk:

- Kąpielisko Miejskie przy ul. Wioślarskiej w Żłotowie
- Kąpielisko Miejskie przy ul. Jeziornej w Żłotowie
- Kąpielisko w Jastrowiu
- Kąpielisko w Okonku
- Kąpielisko w Kujanie

oraz 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli w Podgajach przy stacji ZHP.

Wszystkie zgłoszone kąpieliska raportowane są do Komisji Europejskiej oraz zgłoszone w ogólnopolskim Serwisie Kąpieliskowym (internetowy serwis informacyjny działający w sezonie letnim). Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli – w świetle obowiązujących przepisów - mogą funkcjonować wyłącznie 30 dni w sezonie.

Burmistrzowie i wójt właściwy terenowo ze względu na lokalizację kąpieliska zwrócili się do PPIS w Złotowie z wnioskami o zaopiniowanie projektów uchwał odnośnie utworzenia kąpielisk. Łącznie wydano 5 pozytywnych opinii sanitarnych.

Przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego w ramach nadzoru sanitarnego funkcjonariusze PSSE pobrali do badań laboratoryjnych próbki wody z kąpielisk. Kolejne pobory wykonane były na zlecenie organizatorów kąpielisk. Natomiast w gestii organizatora miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli leży wykonanie badań jakości wody przed rozpoczęciem sezonu oraz przynajmniej raz w trakcie jego trwania.

Skontrolowano wszystkie ww. obiekty. Kontrole sanitarne obiektów nie wykazały nieprawidłowości. Analizy laboratoryjne nie wykazały nieprawidłowości, odnotowano natomiast kilkakrotnie obecność sinic (na kąpieliskach w Złotowie), co dyskwalifikowało wodę pod względem jej przydatności do kąpieli.

Analiza sprawozdania badania próbki wody z Kąpieliska w Okonku wykazała nieścistość w zakresie miejsca poboru próbki wody. Woda została pobrana w miejscu, które nie zostało ustalone z organem, w związku z czym zostało wszczęte postępowanie administracyjne wobec organizatora ww. kąpieliska. Sprawa zakończyła się umorzeniem postępowania, ponieważ organizator kąpieliska ponownie pobrał próbkę wody do badania z właściwego miejsca, uzgodnionego z organem.

Na podstawie uzyskanych wyników badań laboratoryjnych oraz wizualnych ocen wody wydawane były bieżące komunikaty o jakości wody (35 szt.) oraz okresowe oceny jakości wody (35 szt.).

Po zakończeniu sezonu kąpielowego wydano 5 rocznych ocen dotyczących kąpielisk.

Nieruchomości.

Za utrzymanie bieżącej czystości i porządku na terenie posesji odpowiadają jej właściciele, bądź zarządcy. Wielu mieszkańców prowadzi selektywną gospodarkę odpadami komunalnymi. Ponadto na terenie miejscowości zapewniono liczne pojemniki umożliwiające segregację odpadów.

W ciągu 2019 r. do organu PIS w Złotowie wpłynęło łącznie 7 interwencji:

1. Sprawa dotyczyła zanieczyszczenia fekaliami mieszkania oraz wspólnych ciągów komunikacyjnych oraz uciążliwego zapachu będącego następstwem powyższego. Budynek kilku rodzinny należy do zakładu gospodarki mieszkaniowej. O zgłoszonej w marcu interwencji poinformowano zarządcę budynku. Przeprowadzono czynności kontrolne, które potwierdziły zarzuty wniesione w skardze (bałagan w mieszkaniu, odrażający zapach na klatce schodowej i wspólnych korytarzach). Przyczyną zastanego stanu był problem alkoholowy jednego z mieszkańców. Zarządca budynku poinformował, iż wobec wspomnianej osoby prowadzone są czynności komornicze. Zmiany komorników utrudniały szybkie zakończenie sprawy. Na zapytanie organu, Prezes Sądu Rejonowego w Złotowie pismem z dnia 12 września 2019r. poinformował organ, iż eksmisja nastąpi wkrótce. Ponowne czynności kontrolne potwierdziły uciążliwy zapach w budynku. Kilkakrotnie zwracano uwagę, aby zarządca utrzymywał w dobrym stanie sanitarno – higienicznym wspólne ciągi komunikacyjne. W miesiącu październiku 2019 r zorganizowano w siedzibie PSSE w Złotowie spotkanie przedstawiciela: zarządzanego budynku, MOPS-u i strażnika miejskiego. Wszyscy potwierdzili istniejący problem. Przedstawiciel MOPS-u zadeklarował, iż byłby gotów przyjąć uciążliwego mieszkańca do noclegowni. W grudniu przedstawiciel

zakładu gospodarki mieszkaniowej poinformował, iż komornik nie wyznaczył nowego terminu eksmisji. Sprawa w toku.

2. Zgłoszenie Polskiego Związku Wędkarskiego w Żłotowie dotyczyło planowanej budowy i eksploatacji fermy świń w Nowym Dworze, gm. Żłotów. Obawy dotyczyły zanieczyszczenia okolicznych zbiorników wodnych. Sprawa trafiła do tutejszego organu do wiadomości, a adresatem był wójt gminy. Czynności inspekcyjnych nie prowadzono.

3. Kolejna sprawa, która trafiła do wiadomości organu PIS w Żłotowie, adresowana była do WIOŚ, Delegatura w Pile. Sprawa dotyczyła zanieczyszczenia terenu przepompowni ścieków w Zakrzewie. Czynności inspekcyjnych nie prowadzono.

4. Anonimowa skarga, która wpłynęła do tutejszej stacji dotycząca nielegalnego odprowadzania nieczystości ciekłych w Borucinie, gm. Okonek została przekazana do Burmistrza Okonka celem podjęcia działań zgodnie z przysługującymi kompetencjami. Czynności kontrolnych nie prowadzono.

5. Telefoniczne anonimowe zgłoszenie dotyczyło obecności larw owadów na posesji skarżącego. Jako źródło zanieczyszczenia skarżący wskazał fermę drobiu w Nowinach, gm. Żłotów. Sprawę pozostawiono bez rozpatrzenia.

6. Przyczyną kolejnego zgłoszenia był niewłaściwy stan porządkowy posesji znajdującej się w miejscowości Zagórze, gm. Jastrowie. Przeprowadzono kontrolę urzędową, która wykazała, iż posesja jest niezamieszkana, w złym stanie porządkowym, a znajdujący się na niej budynek mieszkalny w bardzo złym stanie technicznym. Sprawa została przekazana do Burmistrza Jastrowia oraz do PINB w Żłotowie. W kwestii stanu technicznego budynku PINB wszczął postępowanie administracyjne natomiast, co do stanu porządkowego burmistrz wezwał prawowitych spadkobierców do uporządkowania posesji. Sprawa zakończona, zasadna.

7. Ostatnie zgłoszenie dotyczyło zanieczyszczenia gruntu nieczystościami ciekłymi ze zbiornika służącego do gromadzenia ścieków bytowych przez Centrum Wypoczynkowo Rehabilitacyjne ACTIV Sp. z o.o. w Sypnie, gm. Jastrowie, obiekt będący pod nadzorem PSSE w Żłotowie. Sprawa trafiła do organu od Burmistrza Jastrowia i tam też została zwrócona oraz przekazana do WIOŚ, delegatura w Pile. Czynności inspekcyjnych nie prowadzono.

Obiekty użyteczności publicznej.

Nadzorem sanitarnym objęto m.in. bazę noclegową, zakłady fryzjersko – kosmetyczne oraz odnowy biologicznej, placówki służby zdrowia, basen kąpielowy, domy kultury, obiekty sportowe, stacje paliw, noclegownię, zakład karny, parkingi, domy pomocy społecznej, warsztaty terapii zajęciowej, dzienne domy opieki, cmentarze, wysypisko i sortownię śmieci, zakłady pogrzebowe, pralnie.

W trakcie czynności kontrolnych oceniano m. in. stan sanitarno – techniczny oraz porządkowy obiektów, zaopatrzenie w wodę pitną i gospodarkę ściekową, sposób postępowania z odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi, z bielizną, narzędziami wykorzystywanymi do świadczenia usług, rodzaj stosowanych środków czystościowych i dezynfekcyjnych, postępowanie ze sprzętem porządkowym oraz apteczki I-iej pomocy i orzeczenia lekarskie personelu, przestrzeganie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Czynności kontrolne nie ujawniły rażących nieprawidłowości.

Na podstawie zgromadzonych wyników badań próbek wody pobranych przez organ i zarządcę Krytej Pływalni Laguna wydano łącznie 12 okresowych ocen jakości wody. Ujawnione w trakcie czynności kontrolnych nieprawidłowości dotyczące nie zapewnienia właściwej jakości wody skutkowały wszczęciem postępowania administracyjnego. Za kwestionowane analizy laboratoryjne obciążono Krytą Pływalnię w Żłotowie 1 decyzją rachunkową.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ZŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2019

Po rozpatrzeniu wniosków złożonych przez strony PPIS w Złotowie wydał: 7 opinii na organizację imprez masowych oraz po 1 opinii: w sprawie projektu uchwały w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, obiekt rehabilitacyjny w Stawnicy i gabinet stomatologiczny w Okonku.

Środki komunikacji publicznej oraz dworce PKP i PKS.

W roku 2019 nie przeprowadzono kontroli sanitarnych obiektów z grupy PKP i PKS. Nie kontrolowano również środków transportu publicznego.

Stan porządkowy dróg i ulic

Za utrzymanie bieżącej czystości ulic, placów oraz dróg na terenie miast i gmin odpowiadają wyznaczone służby porządkowe. Przy miejscach rekreacji typu place zabaw dla dzieci, siłownie na powietrzu, znajdują się tablice informacyjne / regulaminy korzystania z obiektów. W sąsiedztwie wspomnianych obiektów oraz przy ścieżkach spacerowych wystawiono pojemniki na odpady komunalne, systematycznie opróżniane.

III. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

W 2019 roku Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Żłotowie realizowała następujące działania profilaktyczne:

1. Profilaktyka palenia tytoniu

1. Celem głównym jest ograniczenie ekspozycji na dym tytoniowy (w odniesieniu do czynnego i biernego palenia tytoniu) na terenie powiatu.

W 2019 roku Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Żłotowie realizowała następujące działania profilaktyczne i promujące zdrowie:

- Światowy Dzień bez tytoniu:

W dniach 30-31 maja 2019r. we współpracy ze złotowskimi przedszkolami zorganizowano marsze antytytoniowe. Po oficjalnym rozpoczęciu w przedszkolach, dzieci wyruszyły ulicami miasta. Niosąc transparenty uczestnicy skandowali hasła antytytoniowe. Pracownicy PSSE towarzyszyli maluchom rozdając przechodniom ulotki. Na zakończenie marszów dzieci otrzymywały odbłaski w postaci „Dinusia”-maskotki programu antytytoniowego realizowanego przez najstarsze grupy. Ogółem działaniami objęto 255 osób.

W dniu 30 maja 2019r. na terenie Przedszkola nr 2 w Żłotowie zorganizowano punkt informacyjno- edukacyjny. W ramach realizacji punktu informowano o założeniach obchodów, wykonywano pomiary tlenku węgla w wydychanym powietrzu, informowano o szkodliwości palenia oraz przekazywano informacje na temat zachorowalności i zgonów z powodu chorób związanych z paleniem papierosów. Udzielano informacji na temat miejsc, gdzie można uzyskać pomoc w walce z nałogiem. Przeprowadzono quiz wiedzy o uzależnieniach. Osoby udzielające prawidłowych odpowiedzi oraz osoby palące otrzymywały torby i długopisy z hasłami i symbolami antytytoniowymi. Działaniem objęto 65 osób.

- Działania w ramach profilaktyki palenia tytoniu prowadzono również podczas Marszu Różowej Wstążki – zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny. Prowadzono dystrybucję materiałów oświatowych, zorganizowano quiz wiedzy o uzależnieniach. Wykonywano pomiar tlenku węgla w wydychanym powietrzu. Ogółem działaniami objęto 60 osób.
- Światowy Dzień Rzucania Palenia: W dniu 21 listopada 2019r. w ramach Światowego Dnia Rzucania Palenia na terenie Urzędu Gminy w Żłotowie zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny. Pracownicy PSSE udzielali informacji na temat wpływu nikotyny i papierosów na organizm człowieka, korzyści z rzucania palenia oraz możliwości uzyskania pomocy. Wykonywano pomiary tlenku węgla w wydychanym powietrzu. Przeprowadzono quiz wiedzy o wpływie nikotyny i papierosów na organizm człowieka. Działaniem objęto 50 osób.

Dnia 26 listopada w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Złotowie przeprowadzono spotkanie informacyjno-edukacyjne dla najstarszej młodzieży w szkole nt. zagrożeń zdrowotnych związanych z paleniem tytoniu. Szczególną uwagę zwrócono na e-papierosy. Omówiono aspekty prawne, ekonomiczne, sposób uzależnienia od nikotyny oraz korzyści wynikające z rzucenia palenia. Działaniem objęto ok. 40 osób.

Podczas powyższych działań prowadzono dystrybucję materiałów oświatowych: ulotki, broszury, długopisy oraz torby i worki na zakupy zachęcające do rzucenia palenia.

- W I połowie 2019r zrealizowano XVIII edycję konkursu „Palić nie palić – oto jest pytanie” dla uczniów klas V szkół podstawowych powiatu złotowskiego. W konkursie wzięło ogółem udział 10 szkół, 231 uczniów. W dniu 31 maja w sali narad PSSE odbyło się uroczyste podsumowanie konkursu „Palić, nie palić- oto jest pytanie” poprzedzone prelekcją nt. szkodliwości palenia tytoniu. Działaniem objęto 20 osób
- W dniu 13 listopada 2019r. w Szkole Podstawowej im. Jana Brzechwy w Radawnicy pracownik OZ i PZ przeprowadził szkolenie Młodzieżowych Liderów Zdrowia Kontra Tytoń. W szkoleniu wzięło udział 18 uczniów klasy VII. Celem szkolenia było dostarczenie wiedzy na temat szkodliwego wpływu palenia tytoniu na organizm człowieka, uzmysłowienie młodym ludziom przyczyn sięgania po papierosy oraz kształtowanie umiejętności ważnych w kontaktach z ludźmi (umiejętność zachowania asertywnego).
- W dniu 14 czerwca 2019r. przeprowadzono pogadankę w 2 grupach przedszkolnych w Szkole Podstawowej w Górznej. Poruszono zagadnienia dot. potrzeby oddychania do życia, co przeszkadza w oddychaniu, co powoduje dym papierosowy, co można zrobić gdy ktoś pali. Rymowanki o papierosach, ukryty bohater- nie palę, chronię zdrowie swoje i innych –jestem bohaterem. Na zakończenie spotkania dzieci otrzymały odbłaski w postaci „Dinusia”- maskotki programu antytytoniowego realizowanego przez najstarszą grupę.
- Prowadzono również w ramach profilaktyki chorób odytoniowych spotkania edukacyjne i pogadanki z młodzieżą przed wakacjami oraz na turnusach wypoczynku wraz z dystrybucją materiałów informacyjnych-857 osób

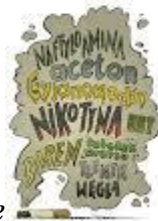
1.2. Programy edukacyjne dla dzieci i młodzieży:

A. Czyste Powietrze Wokół Nas

Program ma na celu wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń. Udział w programie wzięło 22 placówki. Programem objęto 968 dzieci i 823 rodziców. Przeprowadzono 16 wizytacji w zakresie w/w programu.

B. Bieg po zdrowie

Celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów. Program skierowany jest do uczniów klas IV szkół podstawowych i ich rodziców. W roku szkolnym 2018/2019 realizowało program 12 szkół. W programie wzięło udział 385 uczniów i 190 rodziców.

**World Health
Organization**

2. Światowy Dzień Zdrowia

W dniu 5 kwietnia przeprowadzono akcję informacyjno-edukacyjną pod hasłem „Zdrowie dla wszystkich” w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia”. Działania przeprowadzono we współpracy z Marketem „Netto”. W ramach akcji wykonywano pomiary zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu. Ponadto przeprowadzono quiz wiedzy na temat zdrowia wśród osób odwiedzających punkt informacyjny. W ramach alternatywy dla niezdrowych napojów uczestnicy quizu otrzymywali herbaty ziołowe. Prowadzono rozdawnictwo broszur dot. kampanii „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”, ulotki na temat profilaktyki chorób nowotworowych, nadmiernego spożycia soli oraz materiały dotyczące depresji. Działaniami objęto 60 osób.

3. Profilaktyka HIV/AIDS

3.1. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS na lata 2017-2021

Prowadzono działania w celu podniesienia poziomu akceptacji społecznej wobec osób żyjących z HIV/AIDS, ich rodzin i bliskich poprzez inicjatywy przeciwdziałające stygmatyzacji i dyskryminacji osób żyjących z HIV/AIDS, ich rodzin i bliskich, promujące postawy wolne od uprzedzeń i lęków. W dniu 5 czerwca 2019 w siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarnej –Epidemiologicznej w Złotowie odbyło się szkolenie młodzieżowych liderów zdrowia kontra HIV. W szkoleniu wzięło udział 20 osób ze szkół ponadgimnazjalnych powiatu złotowskiego. Pierwsza część szkolenia obejmowała zagadnienia teoretyczne.

W drugiej części przeprowadzono zajęcia interaktywne dla młodzieży mające na celu wzmocnienie wiedzy teoretycznej, wykształcenie umiejętności zachowań asertywnych jako czynnika chroniącego w wypadkach potencjalnych sytuacji ryzykownych.

Prowadzono dystrybucję materiałów oświatowych wydanych przez KC ds. AIDS. Prowadzono działania w związku z akcją „Bezpieczne walentynki” -działaniami objęto 42 osoby. W ramach działań pod hasłem „Wakacje bezpieczne i niezależne” przeprowadzono spotkania edukacyjne z młodzieżą i opiekunami-186 osób.

Światowy Dzień AIDS

W 2019r. ogłoszono wojewódzki konkurs „Nie daj szansy AIDS” dla uczniów klas gimnazjalnych i szkół ponadpodstawowych. W dniu 26 września przekazano do szkół i na stronę internetową PSSE informacje dotyczące konkursu „Nie daj szansy AIDS” wraz z regulaminem. Na konkurs w wymaganym regulaminem terminie wpłynęło 5 prac z 1 placówki. W związku z obchodami Światowego Dnia AIDS w dniach 3 i 5 grudnia 2019r. przeprowadzono spotkania informacyjno-edukacyjne w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Żłotowie oraz Liceum Ogólnokształcącym w Żłotowie o tematyce HIV/AIDS oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową.

Pracownik PSSE podczas spotkań z młodzieżą udzielał informacji nt. definicji HIV i AIDS, dróg przenoszenia zakażenia, profilaktyki przed i po ekspozycyjnej, testów w kierunku obecności wirusa HIV (okienko serologiczne, interpretacja wyników, testy potwierdzenia, punkty konsultacyjno-diagnostyczne)

Poruszono tematykę życia z HIV- terapia antyretrowirusowa, macierzyństwo z HIV. Przedstawiono objawy, drogi zakażenia, profilaktykę innych chorób przenoszonych drogą płciową. Przedstawiono statystyki dotyczące zachorowań na AIDS i zakażeń wirusem HIV w Polsce i na świecie. Przeprowadzono quiz wiedzy nt. HIV/AIDS.

Podczas spotkania w Liceum Ogólnokształcącym odbyło się podsumowanie etapu powiatowego konkursu „Nie daj szansy AIDS”. Omówiono założenia i cele konkursu. Przedstawiono wyniki etapu powiatowego, wręczono dyplomy i nagrody ufundowane przez Starostwo Powiatowe w Żłotowie. Działaniami objęto 338 osób.

4. „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”

Celem głównym programu jest ograniczenie używania tytoniu alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym tj. między 15 a 49 rokiem życia Program realizowany był w 2019r.

Prowadzono dystrybucję materiałów kampanijnych „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”. Realizowano w szkołach ponadgimnazjalnych program ARS, czyli jak dbać o miłość. – 4 szkoły-53 uczniów i 20 rodziców.

5. Profilaktyka nadwagi i otyłości. Ogólnopolski program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Celem głównym Programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży, poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o indywidualną odpowiedzialność i wolny wybór jednostki. Do realizacji programu „Trzymaj Formę” przystąpiło 23 szkoły podstawowe i 8 gimnazjów. Programem objęto 2445 dzieci ze szkół podstawowych i 327 ze szkół gimnazjalnych.

6. Programy wojewódzkie

Mamo, tato-co Wy na to ?

Celem głównym programu jest zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów dzieci 5-6 letnich na specyfikę ich rozwoju, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy. Program realizowany był w II połowie roku szkolnego 2018/2019. Do programu przystąpiły 22 przedszkola. Objęto działaniami 880 dzieci i 851 rodziców.

6.Profilaktyka narkotyków w tym „nowych narkotyków”.

- W dniu 29 stycznia 2019r. pracownik OZ i PZ PSSE Złotów przeprowadził spotkanie dla rodziców nt. „Narkotyki i dopalacze – zło, które wciąga młodzież”. Podczas spotkania przedstawiono zagrożenia związane z używaniem środków psychoaktywnych, w tym dopalaczy i leków OTC, e- narkotyków. Przekazano informacje nt. wpływu na organizm, skutków krótko i długofalowych po zażyciu dopalaczy, czynników chroniących, sygnałów ostrzegawczych. Przedstawiono metody rozpoznawania objawów zażycia, zasady postępowania z osobą pod wpływem środków psychoaktywnych. Działaniami objęto 80 osób.
- W dniu 13 lutego 2019r. i 25 września odbyły się szkolenia dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych na temat: „Wiem-nie biorę, jestem bezpieczny”. Przeprowadzono ankietę wstępną i końcową. Podczas spotkania przedstawiono zagrożenia związane z używaniem środków psychoaktywnych w tym dopalaczy; wpływ na organizm, skutki krótko i długofalowe. Przeprowadzono warsztaty w oparciu o broszurę „Smaki życia czyli debata o dopalaczach”. Działaniami objęto 48 osób.
- W ramach akcji „bezpieczne wakacje” prowadzono pogadanki i spotkania informacyjno-edukacyjne wśród uczestników wypoczynku i opiekunów nt. zagrożeń związanych ze środkami psychoaktywnymi, w tym dopalaczami. Ogółem objęto działaniami 900 osób podczas 17 spotkań .
- W dniach 21czerwca, 2 i 19 października pracownik OZ i PZ PSSE Złotów we współpracy z inspektorem BHP przeprowadził szkolenia pracowników nt. „Narkotyki i dopalacze - współczesne zagrożenia i skutki zażywania środków psychoaktywnych”. Podczas spotkania przedstawiono zagrożenia związane z używaniem środków psychoaktywnych w tym dopalaczy i leków OTC, e- narkotyków. Przekazano informacje nt. wpływu na organizm, skutków krótko i długofalowych po zażyciu dopalaczy. Przedstawiono metody rozpoznawania objawów zażycia, zasady postępowania z osobą pod wpływem środków psychoaktywnych. Przedstawiono konsekwencje prawne w przypadku podejmowania pracy pod wpływem substancji psychoaktywnej. Działaniami objęto 173 osoby.
- W dniu 11 września 2019r. pracownik OZ i PZ PSSE Złotów przeprowadził spotkanie dla rodziców Szkoły Podstawowej w Łąkiem nt. „Narkotyki i dopalacze – zło, które wciąga młodzież”, w którym wzięło udział 75 osób.
- W dniu 23 października odbyły się zajęcia warsztatowe nt. ” Dopalacze i energetyki - współczesne zagrożenia i skutki zażywania”. Podczas spotkania przedstawiono na

podstawie różnych produktów stopień bezpieczeństwa spożycia- całkiem bezpieczne, bezpieczne pod nadzorem i nie do spożycia ze względu na inne przeznaczenie. Przedstawiono podstawowe informacje temat dopalaczy oraz napojów energetycznych ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na zdrowie ludzi. Uczestnicy warsztatów wykonywali plakaty mające na celu ukazanie negatywnej strony używania narkotyków i innych środków uzależniających wobec kontrastu dla zdrowego stylu życia. Wykonywane prace miały pomóc w wykształceniu umiejętności zachowań asertywnych.

- W dniu 19 listopada 2019 r. w ścisłej współpracy z Komendą Powiatową Policji w Żłotowie zorganizowano konkurs multimedialny dla młodzieży pod hasłem „Wolni od uzależnień” za pomocą platformy internetowej Kahoot. Informacje o terminie i miejscu wraz z regulaminem zostały przekazane do placówek w terminie wcześniejszym. Z uwagi na specyfikę konkursu –za pomocą Internetu i systemu konkursowego –laureaci wskazani zostali automatycznie, organizatorzy czuwali nad prawidłowością przebiegu konkursu. Konkurs obejmował kilkadziesiąt pytań dotyczących środków dopalaczy, narkotyków, tytoniu, udzielania pierwszej pomocy, punktowana była trafność odpowiedzi oraz czas jej udzielania. Celem Konkursu było zwiększenie świadomości zagrożeń związanych z używaniem środków psychoaktywnych oraz popularyzacja i promowanie życia bez uzależnień w atrakcyjnej dla młodzieży multimedialnej formie. Fundatorami nagród był Urząd Miasta w Żłotowie, Urząd Gminy w Żłotowie i Starostwo Powiatowe w Żłotowie. W konkursie wzięło udział 208 osób.

Profilaktyka chorób nowotworowych.

- W dniu 21 września 2019 r. podczas Marszu Różowej Wstążki w Żłotowie organizowanego przez Żłotowski Klub Amazonek, zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny. Działania podjęto w celu zachęcenia kobiet do samobadania piersi i wykonywania badań diagnostycznych w kierunku raka szyjki macicy i innych chorób nowotworowych. Prowadzono dystrybucję materiałów oświatowych związanych z profilaktyką chorób nowotworowych. Działaniem objęto 60 osób.
- W 5 szkołach ponadgimnazjalnych realizowano program „Wybierz życie –pierwszy krok” -profilaktyka raka szyjki macicy. Działaniami programowymi objęto 292 uczniów i 40 rodziców oraz 22 nauczycieli.
- Prowadzono działania informacyjne oraz dystrybucję materiałów w ramach Ogólnopolskiego Programu Profilaktyki Nowotworów Skóry, którego koordynatorem na terenie województwa wielkopolskiego jest Wielkopolskie Centrum Onkologii. Celem Programu jest wzrost wiedzy na temat zapobiegania nowotworom skóry i metod samobadania znamion.
- Prowadzono dystrybucję materiałów profilaktycznych w ramach kampanii edukacyjno-informacyjnej „Jasne jak słońce”. Kampania prowadzona wraz z Narodowym Instytutem Zdrowia Publicznego –Państwowym Zakładem Higieny i Ministerstwem Zdrowia, ma na celu informowanie o skutkach nadmiernego narażenia na promieniowanie UV i negatywnych aspektach korzystania z solariów.

Inne przedsięwzięcia:

- Prowadzono dystrybucję materiałów w ramach profilaktyki WZW typu A. Materiały przekazano do 19 placówek.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2019

- W lutym prowadzono spotkanie nt. profilaktyki grypy w szkole podstawowej. Przedstawiono objawy chorobowe oraz główne metody zapobiegania szerzeniu się wirusa. Zwrócono uwagę na zasady zachowania higieny osobistej (chusteczki jednorazowe, żele i płyny dezynfekcyjne, zachowanie odległości przy chorych, częste mycie rąk, zasady higieny oddychania. Prowadzono dystrybucję materiałów nt. profilaktyki grypy.
- Prowadzono działania informacyjne oraz dystrybucję materiałów w ramach profilaktyki wszawicy-39 placówek W dwóch placówkach przeprowadzono spotkania informacyjne dla 105 rodziców nt. profilaktyki wszawicy, Przedstawiono cykl życia wszy, objawy wszawicy, sposób rozprzestrzeniania, metody zapobiegania, standardy postępowania w placówkach oświatowych w przypadku wystąpienia wszawicy.
- „Bezpieczne wakacje”- przeprowadzono 17 spotkań edukacyjnych z dziećmi oraz opiekunami, poruszając różne aspekty bezpieczeństwa podczas wakacji(910 osób). Prowadzono dystrybucję materiałów informacyjnych -38 placówek.
- Przekazano informacje na temat Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach do 56 placówek, prowadzono dystrybucję materiałów.
- W dniu 28 października 2019r. pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Żłotowie wziął udział w spotkaniu nt. zdrowego odżywiania. Podczas wykładu przedstawiono zagadnienia dotyczące prawidłowego odżywiania. Poruszono temat składników odżywczych (białek, tłuszczów, węglowodanów, witamin, składników mineralnych) i ich funkcji w organizmie, a także źródeł ich pozyskiwania z żywności. Przedstawiono piramidę zdrowego żywienia i aktywności fizycznej, poruszono istotność prawidłowego nawodnienia organizmu oraz kwestie dokonywania wyborów żywieniowych . Działaniem objęto 55 osób
- W dniach 28 listopada 2019r. i 4 grudnia przeprowadzono pogadanki nt. zdrowego stylu życia dla dzieci najstarszych grup przedszkolnych. Podczas spotkania przedstawiono zagadnienia dotyczące prawidłowego odżywiania. Przedstawiono piramidę zdrowego żywienia i aktywności fizycznej, poruszono istotność prawidłowego nawodnienia organizmu oraz kwestie dokonywania wyborów żywieniowych. Przedstawiono zagrożenia ze strony zanieczyszczeń powietrza ze szczególnym uwzględnieniem dymu papierosowego. Poruszono zagadnienia dot. potrzeby oddychania, co przeszkadza w oddychaniu, co powoduje dym papierosowy, co można zrobić gdy ktoś pali. Działania skierowano do 100 odbiorców.
- W dniu 28 listopada przeprowadzono spotkanie dla rodziców dotyczące prawidłowego odżywiania dzieci. Podczas spotkania przedstawiono piramidę zdrowego żywienia i aktywności fizycznej, poruszono istotność prawidłowego nawodnienia organizmu oraz kwestie dokonywania wyborów żywieniowych. Podkreślono istotną rolę aktywności fizycznej oraz wzorców zachowań prezentowanych przez rodziców. Przedstawiono grupy składników odżywczych, ich źródła pozyskiwania z pożywienia oraz skutki niedoborów. Przedstawiono propozycje zdrowszych zamienników typowych produktów spożywczych. Omówiono ryzyko nadmiernego używania cukru i soli w diecie dzieci-80 odbiorców.
- „Mały kleszcz-duży problem”- prowadzono akcję informacyjno-edukacyjną z rozdawnictwem kleszczołapek i materiałów informacyjnych. Przeprowadzono 18 pogadek i prelekcji dla 873 osób, 1 szkolenie dla 15 osób.
- Szczepienia-przekazano informacje nt. konkursu „Zaszczep się wiedzą o szczepieniach” do 56 placówek
- Przeprowadzono 43 wizytacje pod kątem oceny realizacji programów profilaktycznych w placówkach oświatowych.

- Przeprowadzono 39 szkoleń i porad, opracowano 43 informacje na stronę internetową oraz do lokalnych mediów.

IV. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE ZŁOTOWSKIM W ROKU 2019.

Zadania realizowane w powiecie złotowskim w 2019 roku były następstwem bieżącej sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie, w kraju i na świecie. W roku 2019 wpłynęło do PSSE w Złotowie 658 zgłoszeń zachorowań na choroby zakaźne. Przeprowadzono łącznie 696 dochodzeń epidemiologicznych, w tym 499 dochodzeń związanych z nadzorem nad prawidłowością postępowania w przypadku ekspozycji na zakażenie tężcem oraz 44 dochodzenia w nadzorze epidemiologicznym nad osobami ze styczności z chorymi na czynną gruźlicę płuc. Dochodzenia prowadzone były w jednostkach chorobowych, w których wymagane jest ustalenie źródła zakażenia, wykrycie czynnika etiologicznego powodującego zachorowanie, objęcie nadzorem osób chorych oraz osób kontaktujących się z chorym lub podejrzanym o zakażenie, ustalenie stanu zdrowia zwierzęcia podejrzanego o zakażenie wścieklizną w celu podjęcia ostatecznej decyzji dotyczącej szczepienia osoby pogryzionej przez zwierzę, przeprowadzenie kwalifikacji zachorowań zgodnie z definicjami przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

Choroby zakaźne są istotnym problemem zdrowia publicznego, stąd zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych i zakażeń wśród ludzi jest jednym z podstawowych zadań realizowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Dane za rok 2019 zostały porównane z danymi za rok 2018. Współczynniki zapadalności dla poszczególnych chorób zakaźnych liczone na 100tys. ludności.

I.1. Nadzór nad chorobami zakaźnymi i zakażeniami

I.1.1. Choroby szerzące się drogą pokarmową

Zatrucia pokarmowe wywołane pałeczką Salmonella

W roku 2018 i 2019 ilość zatruc pokarmowych wywołanych Salmonellą kształtowała się na podobnym poziomie - 5 w 2018 i 6 w 2019. We wszystkich przypadkach były to zachorowania sporadyczne wywołane S. Enteritidis. Trzy osoby chore zostały poddane hospitalizacji. Współczynnik zapadalności 8,63.

- W roku 2019 tak jak 2018 nie zarejestrowano ognisk zatruc pokarmowych wywołanych Salmonellą.

Biegunki u dzieci do lat 2 - Na takim samym poziomie utrzymały się również zachorowania na biegunki wśród dzieci do lat 2, zarówno w 2018 i 2019 było ich 112. Biegunek wywołanych rotawirusami zarejestrowano 68, adenowirusami 29, a norowirusami 15. Współczynnik zapadalności – 5734,76

Biegunki ogółem – 181 zachorowań.

Nie odnotowano:

- dur brzuszny
- dur rzekomy

- czerwonkę
- zakażenia enterokrwotocznymi szczepami Escherichia coli

I.1.2. Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienia ochronne, w tym objęte programem eliminacji

Szczepienia ochronne odgrywają szczególną rolę w ochronie zdrowia i bezpieczeństwa epidemiologicznego populacji. Dotychczas są jednym z najskuteczniejszych narzędzi zwalczania chorób zakaźnych i przyczyniły się w znacznej mierze do ograniczenia ich występowania. Dzięki stosowaniu szczepień ochronnych niejednokrotnie udało się zapobiec ciężkim powikłaniom, zgonom z powodu chorób zakaźnych, a tym samym ograniczono rozprzestrzenianie się tych chorób w populacji.

Krzusiec – W roku 2019 zarejestrowano 3 przypadki krztuśca, Do wszystkich zachorowań doszło w miesiącu sierpniu w miastach. W 2 przypadkach chorowały kobiety (27 i 49 lat), w jednym mężczyzna (40lat). Współczynnik zapadalności – 4,31. W roku 2018 zachorowań nie odnotowano.

Nagminne zapalenie przyusznic – Przypadki zarejestrowano jako możliwe. Choroba może być powodem groźnych powikłań, np. zapalenia jąder, zapalenia opon mózgowo - rdzeniowych czy innych zaburzeń ośrodkowego układu nerwowego.

Zachorowania na nagminne zapalenie przyusznic - w 2018 roku były 2 zachorowania (4,29) natomiast w 2019 zarejestrowano 3 (2,86), dwóch chłopców w wieku 4 i 5 lat oraz jedna 68 letnia kobieta. We wszystkich przypadkach brak danych o stanie zaszczepienia. Współczynnik zapadalności – 4,31.

Różyczka – jest ostrą wirusową chorobą zakaźną. Zakażenie w okresie płodowym może doprowadzić do poważnych uszkodzeń płodu np. głuchoty, wady serca, małogłowia czy niedorozwoju kości. W roku sprawozdawczym 2019 nie zarejestrowano zachorowań na różyczkę. W 2018 odnotowano 1 zachorowanie.

Ospa wieczna – Zachorowania na ospę również uległy wzrostowi z 170 (243,86) w 2018, do 267 w roku 2019 Wśród niezaszczepionych p/ospie wietrznej było 222 osoby, w przypadku 45 osób brak danych o stanie zaszczepienia. Współczynnik zapadalności – 384,14

WZW typ B - Do zakażenia wirusem WZW typu B może dojść podczas zabiegów przebiegających z naruszeniem ciągłości tkanek np. przetaczania krwi i preparatów krwiopochodnych, iniekcji, zabiegów chirurgicznych itp. Przyczyną mogą być także zabiegi upiększające, w trakcie, których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek. W 2018 roku zarejestrowano 1 przypadek WZW typ B- przewlekłe. W 2019r zarejestrowano 1 zachorowanie na WZW typ B – ostre – u kobiety w wieku 85 lat. Kobieta nie była szczepiona p/WZW Typ B. Zapadalność - 1,43.

Tęžec – prowadzono nadzór nad prawidłowością postępowania w przypadku ekspozycji na zakażenie tężcem (w 499 przypadkach), zachorowań nie było.

W roku 2019, podobnie jak w roku poprzednim nie zarejestrowano zachorowań na następujące choroby:

- ostre nagminne porażenie dziecięce,
- błonica,

- odra.

I.1.3. Neuroinfekcje

Jednostki chorobowe zaliczane do tej grupy wywołujące infekcje ośrodkowego układu nerwowego mogą być spowodowane przez wirusy, bakterie, grzyby jak również przez pasożyty

Zarejestrowano:

- 1 zachorowania na zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu, chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae* – 63-letni mężczyzna mieszkaniec wsi, chory był hospitalizowany (1,43).
- 1 przypadek bakteryjnego zapalenia opon mózgowych i/lub mózgu – zachorował 14letni chłopiec mieszkaniec miasta, hospitalizowany (1,43).
- 1 przypadek zapalenia opon mózgowych inne i nieokreślone - 30 letni mężczyzna mieszkaniec wsi, poddany hospitalizacji (1,43)

I.1.4. Inne choroby zakaźne

Płonica – jest chorobą przenoszoną drogą kropelkową, która dotyczy najczęściej dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Wszystkie przypadki zarejestrowano na podstawie objawów klinicznych i sklasyfikowano, jako możliwe.

Odnotowano wzrost zachorowań na płonicę z 15 roku w 2018 do 24 w 2019, częściej chorowały kobiety (14) niż mężczyźni (10). Współczynnik zapadalności - 34,52.

Róża – zarejestrowano 5 (2,86) przypadków zachorowania na różę w 3 przypadkach chorowały kobiety, trzy osoby poddane zostały hospitalizacji. W 2018 r zarejestrowano 2 przypadki.

Borelioza - jest wieloukładową chorobą zakaźną przenoszoną przez kleszcze. Zakażenie ma charakter postępującej choroby, podzielonej na fazy. Pierwsza faza najczęściej występuje pod postacią rumienia wędrującego, w fazie późnej dochodzi do zakażenia wielu narządów i układów –nerwowego, kostno-stawowego i krążenia. Diagnostyka boreliozy oparta jest głównie na stosowaniu różnych testów laboratoryjnych, które nie zawsze dają w pierwszym badaniu potwierdzenie laboratoryjne choroby, co znacznie opóźnia diagnozę.

Odnotowano wzrost zachorowań na boreliozę z 3 w 2018r. do 10 w 2019. We wszystkich przypadkach do zakażenia doszło na terenie powiatu złotowskiego. W 5 przypadkach osoby chore poddane zostały hospitalizacji. Współczynnik zapadalności – 14,38.

Zakażenia układu oddechowego

Gruźlica – w roku 2019 opracowano 8 przypadków zachorowań na gruźlicę prątkującą, chorzy i osoby z ich otoczenia zostały objęte nadzorem. W 4 przypadkach doszło do zachorowania w środowisku domowym (2 rodziców i 2 dzieci). Objęto nadzorem epidemiologicznym i lekarskim dzieci ze styczości z dwóch klas, do których uczęszczały chore dzieci. Dzieci skierowane zostały do Poradni Chorób Płuc w Złotowie oraz wykonano u nich test QuantiFERON-TB Gold.

Grypa i zachorowania grypopodobne - w roku 2019 tak jak w roku 2018 nie zarejestrowano zachorowań na grypę potwierdzonych badaniami laboratoryjnymi.

Nadzór i analiza sytuacji epidemiologicznej powiatu złotowskiego w zakresie zachorowań na grypę i choroby grypopodobne polegał między innymi na analizie zbiorczych raportów o

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ZŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2019

zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę (MZ-55) przekazywanych do PSSE przez placówki POZ (w tym praktyki lekarskie) w sezonie grypowym i poza sezonem, w systemie tygodniowym. Zgodnie ze raportami MZ-55 uzyskanymi od świadczeniodawców odnotowano spadek przypadków podejrzeń/zachorowań na grypę w powiecie złotowskim. W 2019 r. zachorowało 7166 osób, w 2018 r. zgłoszono 7336 przypadków. Zapadalność na 100 tys. mieszkańców w 2019r. – 11547,16. W roku 2018 przeciwko grypie zaszczepiło się 1442 mieszkańców naszego powiatu, w roku 2019 – 1635.

Zapobieganie wściekliznie - ilość pogryzień przez zwierzęta utrzymuje się mniej więcej na podobnym poziomie co roku 2018 – 122, natomiast w 2019 - 119. Do narażenia na wściekliznę w większości przypadków dochodziło w kontakcie z psami i kotami, zarejestrowano także 3 pokąsania przez dzikie szczury, 1 przez dziką i 1 przez lisa. W 29 przypadkach zaistniała uzasadniona konieczność podjęcia szczepienia p/wściekliznie. Trzy osoby nie wyraziły zgody na szczepienie, pozostałych 26 osób zostało zaszczepionych.

Tabela 1. Narażenie na wściekliznę - szczepienia p/wściekliznie (2019)

Grupy wiekowe	Płeć		Miejsce narażenia!		Podjęte szczepienia						Kontakt ze zwierzęciem				
	M	K	M	W	Pełen cykl		Niepełen cykl (liczba dawek)				Pies	Kot	Lis	Inne*	
					5 dawek	4 dawki	0	1	2	3					4
0-19	4	7	5	6	10	1	0	0	0	0	0	4	5	1	1
≥ 20	8	10	8	10	14	0	3	0	0	1	0	5	10	0	3
SUMA	12	17	13	16	24	1	3	0	0	1	0	9	15	1	4
Razem	29		29		25		4				29				

Realizując profilaktykę wścieklizny oraz mając na celu stan zdrowia mieszkańców naszego powiatu, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Złotowie kontynuował współpracę z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Złotowie. Pracownik epidemiologii po otrzymaniu zgłoszenia pokąsania, uderzenia przez zwierzę niezwłocznie informuje o tym fakcie PIW w Złotowie podając dane teleadresowe właściciela zwierzęcia i osoby poszkodowanej. Z upoważnienia PLW w Złotowie wytypowani lekarze weterynarii powiatu złotowskiego prowadzą urzędowe obserwacje w kierunku wścieklizny zwierząt, które zraniły człowieka. W przypadku pokąsania przez zwierzę nieznanego, dzikie, braku możliwości obserwacji lub uzyskania wyników sugerujących objawy wścieklizny u zwierząt, osoby poszkodowane kierowane są do Poradni Chorób Zakaźnych w Wałczu w celu konsultacji szczepień p/wściekliznie.

Choroby przenoszone drogą płciową :

W 2018 nie zarejestrowano żadnych chorób przenoszonych drogą płciową, natomiast w 2019 zarejestrowano 3 przypadki innej postaci kiły i kiły nie określonej. Chorowały dwie kobiety 24 i 29 latka i jeden mężczyzna w wieku 33 lat (4,38).

Zakażenia HIV i zachorowania na AIDS

W 2019 r. nie zarejestrowano przypadków zespołu nabytego upośledzenia odporności AIDS oraz nie zgłoszono zachorowania na nowo wykryte zakażenia HIV. Natomiast roku 2018 zarejestrowano 3 nowe przypadki HIV.

Choroby szczególnie niebezpieczne i wysoce zakaźne

Do tej grupy chorób zakaźnych, o wysokiej śmiertelności, łatwo rozprzestrzeniających się i szczególnie groźnych dla zdrowia publicznego zaliczamy: cholere, dżumę, ospę prawdziwą, wirusowe gorączki krwotoczne. W 2019 r. nie zgłoszono przypadków takich zachorowań.

Tabela 1. zachorowania na wybrane choroby zakaźne w powiecie złotowskim w latach 2018-2019

Jednostka chorobowa	2018		2019		Tendencja	
	Liczba zachorowań	zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność		
Salmonellozy	5	7,17	6	8,63	↑	
Salmonellozy inne zakażenia pozajelitowe	-	-	-	-	-	
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	-	-	-	-	-	
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Campylobacter</i>	-	-	-	-	-	
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe nie określone	-	-	-	-	-	
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe – botulizm	-	-	-	-	-	
Lamblioza (giardioza) ^{UE}	-	-	1	1,43	↑	
Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	114	163,52	113	162,57	↓
	wywołane przez norowirusy	51	73,15	31	44,60	↓
	inne określone	19	27,25	37	53,23	↑
	nie określone	-	-	-	-	-
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	112	7608,69	112	5743,76	–	
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	Ogółem	-	-	1	1,43	↑
	W tym dzieci do lat 2	-	-	1	1,43	↑
Krztusiec	-	-	3	4,31	↑	
Płonica	15	21,51	24	34,52	↑	
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus</i>	Ogółem	2	2,86	5	7,19	↑
	Róża	2	2,86	5	7,19	↑
Kiła	Późna	-	-	-	-	-

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2019

	Inne postacie kiły i kiła nie określona	-	-	3	4,31	↑
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chłamydię		-	-	-	-	-
Borelioza		3	4,30	10	14,38	↑
Styczność i narażenie na wściekliznę/ potrzeba szczepień		19	27,25	29	41,72	↑
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	Inne określone i nie określone	-	-	-	-	-
Ospa wietrzna		170	243,86	267	384,14	↑
Różyczka		1	1,43	-	-	↓
Wirusowe zapalenie wątroby	Typ A przewlekłe	-	-	-	-	-
	Typ B przewlekłe	1	1,43	-	-	↓
	Typ B ostre	-	-	1	1,43	↑
Nowo wykryte zakażenie HIV		3	4,30	-	-	↓
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		2	2,86	3	4,31	↑
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> inwazyjna	Ogółem	-	-	2	2,87	↑
	Zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-	1	1,43	↑
	Posocznica	-	-	1	1,43	↑
	Inna określona i nie określona	-	-	-	-	-
Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		-	-	1	1,43	↑
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych inne określone		1	1,43	1	1,43	-

I.2 Nadzór nad szczepieniami ochronnymi

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Żłotowie sprawowała nadzór nad 19 placówkami opieki zdrowotnej (18- punktów szczepień POZ, 1- poradnia chirurgiczna), wykonującymi szczepienia ochronne, przez dystrybucję preparatów szczepionkowych oraz nadzór nad wykonawstwem szczepień. Ponadto zaopatruje w preparaty szczepionkowe Oddział Noworodkowy i Szpitalny Oddział Ratunkowy Szpitala Powiatowego w Żłotowie. Do dyspozycji PSSE w Żłotowie jest elektroniczny system całodobowego monitoringu z funkcją odczytu temperatury i powiadamiania alarmowego (w przypadku odchyień od normy) na telefony komórkowe PIS w Żłotowie oraz pracownika sekcji epidemiologii. Urządzenia chłodnicze w przypadku przerwy w dostawie prądu zasilane są przez system UPS. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Żłotowie dysponuje dostateczną ilością urządzeń chłodniczych (2 szafy chłodnicze i 2 lodówki). Transport preparatów szczepionkowych z PSSE do podległych placówek medycznych pozostaje w gestii odbiorcy preparatów i odbywa się z zachowaniem ciągłości łańcucha chłodniczego (termotorba z wkładami chłodzącymi i

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU ŻŁOTOWSKIEGO ZA ROK 2019

termometrem). W placówkach POZ szczepionki przechowywane są w sposób prawidłowy w lodówkach w temperaturze +2 do +8 stopni C. Prowadzone są też rejestry codziennego pomiaru wskazań termometrów w urządzeniach chłodniczych.

Wykonawstwo szczepień ochronnych w powiecie złotowskim za 2019 rok.

Oceny realizacji Programu szczepień ochronnych w 2019 roku dokonano na podstawie sprawozdań z wykonawstwa szczepień ochronnych wg druku MZ-54 nadesłanych z 19 Punktów Szczepień powiatu złotowskiego realizujące szczepienia ochronne. Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żłotowie zgłoszono z podmiotów leczniczych 43 środowisk, w których rodzice uchylają się od obowiązku szczepień swoich dzieci. Ogółem nie zaszczepiono zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych 58 dzieci. W stosunku do 14 osób wdrożono postępowanie administracyjno-egzekucyjne, wystawiono 40 wniosków do Wojewody Wielkopolskiego, 40 tytułów wykonawczych w celu wyegzekwowania obowiązku szczepień poprzez nałożenie grzywny w celu przymuszenia.

Stan uodpornienia dzieci do 2 roku życia

Szczepieniom przeciwko gruźlicy podlegało 586 noworodków, zaszczepiono 576 tj. 99,02%. Stan uodpornienia niemowląt w pierwszym roku życia przeciwko WZW typu B wyniósł 99,0%.

Od 2 miesiąca do 2 lat dzieci podlegają obowiązkowym cyklom szczepień przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi uodpornione przeciwko tym chorobom wyniosło 99,19% (1014 dzieci). Uodpornienie przeciwko odrze, śwince, różyczce, w drugim roku życia uzyskało 99,03% dzieci podlegających do szczepienia (681 dzieci).

Realizacja wybranych szczepień zalecanych w roku 2019

- szczepienie przeciwko zakażeniom wirusem brodawczaka – 16 osób
- kleszczowe zapalenie mózgu – 71 osób
- tężec – 303 osób
- grypa – 1635 osób
- ospa wietrzna – 95 osób
- Streptococcus pneumoniae – 128 osób
- WZW typ A – 16 osób
- WZW typ B – 604 osób

Podsumowanie:

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żłotowie jest stabilna. W roku 2019 nastąpił wzrost zachorowań na choroby zakaźne (ogółem -658 zachorowania) w porównaniu z rokiem 2018 (523 zachorowań). Największy wzrost odnotowano w zachorowaniach ospę wietrzną. Związane jest to ze zmienną cyklicznością zachorowań na choroby wieku dziecięcego.
2. Nie odnotowano przypadków chorób wysoce zakaźnych takich jak cholera, błonica, dury brzuszne i dury rzekome. Nie odnotowano również przypadków posocznicy oraz nie wystąpiły jednostki chorobowe uruchamiające system wczesnego ostrzegania stanowiące zagrożenie dla zdrowia publicznego.
3. Na podobnym poziomie, jak w roku poprzednim kształtował się procent realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych.